

Inspeksjonsrapport

Saksnummer: **2008/1309**

Inspeksjonsrapport nummer: _____

Informasjon om virksomheten

Navn: Karasjok kommune	Organisasjonsnr.: 974 793 377
Adresse: Raddeviessogeidnu 4, 9730 Karasjok	Telefon: 78 46 80 00
Besøksadresse:	E-post: postmottak@karasjok.kommune.no
Kommune: Karasjok	Bransjenr. (NACE-kode): 75.130

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Hans Nystad, teknisk sjef og 3 driftsoperatører	Fra Fylkesmannen i Finnmark: Vigdis Johnsen, overingeniør
--	--

Underlag for kontrollen

Tillatelse 03.04.2007 etter forurensningsloven for kommunalt avløpsvann fra Karasjok tettsted (utslippstillatelsen), internkontrollforskriften, forurensningsforskriften og avfallsforskriften

Hovedtema under kontrollen

- Internkontroll
- Drift av renseanlegget
- Utslippsmålinger
- Overløp av urensset vann
- Rensekrav til anlegget
- Avfallshåndtering

Resultater fra kontrollen

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble konstatert under Fylkesmannens kontroll. Det ble funnet 7 avvik* og 0 anmerkninger* under kontrollen. Funnene er beskrevet i vedlegget til rapporten.

* Definisjon av avvik og anmerkninger og er gitt på side 2.

Oppfølging etter kontrollen

Fylkesmannen pålegger Karasjok kommune å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene når det gjelder avvikene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 1. september 2008

Pålegget om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen 3 dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen. Dersom Fylkesmannen ikke mottar den pålagte skriftlige tilbakemeldingen innen den gitte frist, kan vi fatte vedtak om tvangsmulkt. For mer informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt, se side 2 i rapporten.

Definisjon på avvik og anmerkninger

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke mottar den skriftlige tilbakemeldingen, som viser at avvikene er rettet innen den fristen som er fastsatt, har vi mulighet for å fatte vedtak om tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73 eller produktkontrollloven § 13. En eventuell tvangsmulkt vil eventuelt bli fastsatt som et engangsgebyr så lenge tilbakemeldingen ikke er mottatt.

Regelverk/forventinger til virksomhetene

De viktigste kravene for avløpsbransjen er oppsummert på nettstedet Regelhjelp.no (www.regelhjelp.no), bransje: *avløp*.

Funn etter tilsyn 13.06.2008 ved Karasjok avløpsrenseanlegg

Avvik 1 Internkontrollen har vesentlige mangler

**Avvik fra Internkontrollforskriften § 5, 1. ledd punkt 6 og 7
Forurensningsforskriften § 14-10**

Kommentar

Det var ikke gjennomført en dokumentert systematisk risikovurdering for avløpsanlegget som gjaldt ytre miljø, herunder avløpsnett, overløp, renseanlegg, avfallshåndtering m.v. Og det mangler dermed handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser.

Det manglet et skriftlig system for registrering og behandling av avvik om ytre miljø. Og det var ikke vurdert hvilke forhold som skulle avviksregistreres.

Driftsforhold i renseanlegg var ikke tilfredsstillende dokumentert (§14-10). De styrende driftsparametere i renseprosessene var ikke skriftlig dokumentert. Og det fantes ingen skriftlig dokumentasjon for rutinemessig kontroll og kalibrering av viktige styringskomponenter, for eksempel av vannmengdemåler og prøvetakingsutstyr.

Avvik 2: Kommunen har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å møte nye rensekrav

Avvik fra Forurensningsforskriften § jf. 11-3, § 14-1, § 14-7 og § 14-17

Kommentar. Nye rensekrav gjelder fra 01.01.2009, og styres av størrelsen på tettstedet og utslipp til ferskvann (jf. utslippstillatelsen vilkår 3 og forurensningsforskriften § 14-7). Grunnlaget for fastsettelse av rensekrav fra tettstedet Karasjok er mangelfullt. Det mangler dokumentasjon på enten *pe*-beregning av tettbebyggelsens størrelse, eller dokumentasjon på målinger ved renseanlegget ved maksimal ukentlig belastning i løpet av året. Målinger eller beregninger skal utføres iht. Norsk Standard 9426.

Avvik 3 Avløpsnettets blir ikke tilstrekkelig drevet og vedlikeholdt

Avvik fra Forurensningsforskriften § 14-5

Kommentar

Driftsjournalen ved anlegget tyder på at det er store lekkasjer av overvann inn på det kommunale avløpsledningsnett, og som vises spesielt i løpet av snøsmelteperioden i mai-juni med lave temperaturer og høy vannføring. Dette er ikke i tråd med regelverket.

Kommunen hadde oversikt over alle overløp på ledningsnett. Vi ber om å få oversendt dokumentasjon som viser antall overløp på hele ledningsnett og pumpestasjoner, overløpenes plassering og resipientforhold. Oversikten skal inkludere alle overløp, også eventuelle nødoverløp. Det ble oppgitt at det bare fantes ett overløp ved selve renseanlegget.

Driftstiden for overløp var ikke beregnet eller målt. Overløp på ledningsnett var ikke vurdert med henblikk på kommende krav til registreringer av utslipp i overløp fra 31.12.2008. Det var ikke gjort vedtak om, eller laget en handlingsplan for gjennomføring av nødvendige tekniske tiltak i overløp/ledningsnett for å etterkomme nye krav.

Avvik 4 Utslippskontrollen har vesentlige mangler

**Avvik fra Forurensningsforskriften §§ 14-11 og 14-12
Internkontrollforskriften § 5, 1. ledd punkt 7**

Kommentar

Fra 01.01.2009 inntreer det krav om at prøvetaking skal utføres av akkreditert personell eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking (se §14-11). Fremdrift for akkrediteringsprosessen er ikke tilfredsstillende. Det er planer om å akkreditere kommunens eget driftspersonell, men det fantes foreløpig ingen konkrete planer for opplæring/kursing.

Prøver skal analyseres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene. Det ble antatt av laboratoriet som utførte analysene etter anerkjente standarder, men det kunne ikke fremlegges skriftlig dokumentasjon på at analysemetoder ble utført i henhold til Norsk eller internasjonal standard prosedyre, se analysemetoder i vedlegg 2, punkt 2.2. Prøver ble sendt til LVT Lapin Vesitukumus i Rovaniemi for analyse av BOF₇, SS og Total fosfor.

Driftspersonellet utførte selv analyser på totalt fosfor, ortofosfor og Al+. Prøver fra inn- og utløp ble ellers tatt med automatisk mengdeproposjonal prøvetaker.

Avvik 5 Utslippsmålinger ble ikke overholdt i 2007

**Avvik fra Forurensningsforskriften §§ 14-11 og 14-12
Utslippstillatelsen vilkår 1 og 2**

Kommentar

Kommunen har mangelfull dokumentasjon på renseseffekten ved anlegget, og spesielt i tiden med høy vannføring inn på anlegget (jf. kommentarene til avvik 3 over). Gjennomgang av utslippstall for 2007 viste at det var tatt færre prøver enn det som kreves (§ 14-11). Det er krav om minimum 12 prøver av BOF₇, SS og Total fosfor jevnt fordelt utover hele året. Det var tatt 8 slike prøver fordelt over 4 kalendermåneder, herunder ingen i sommerhalvåret.

Renseanlegget mottar prosessvann fra Nortura Karasjok AS sitt slakteri. Prosessvannet skal normalt renses gjennom sil med 1 millimeter lysåpning og fettutskiller. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det kommunale renseanlegget har mottatt noe urensset prosessavløpsvann fra slakteriet pga. funn av merkelapper for husdyr i innløpet. Det kan bidra til høy belastning ved anlegget og føre til driftsproblemer. Utslipp fra slakteriet vil bli fulgt opp av Fylkesmannen.

Avvik 6: Avløpslam ble ikke håndtert i tråd med regelverket

**Avvik fra: Avfallsforskriften § 9-4, 1. ledd punkt a)
Forurensningsloven § 7**

Kommentar

Kommunen har deponert avløpslam i de gamle slamlagunene på Mannevarre avfallsplass. Av renseanleggets interne årsrapport står det at det ble deponert 489 m³ slam fra renseanlegget i 2007.

Slamlaguner i Finnmark har vært stengt av Fylkesmannen siden 31.12.1999 etter vedtak 28.06.1999. All deponering av avløpslam må opphøre med umiddelbar virkning. Deponering av avløpslam er ellers ikke i tråd med kravene i gjødselvereforskriftens kapittel 3.

Avvik 7: Farlig avfall håndteres ikke tilfredsstillende

Avvik fra: Avfallsforskriften §§ 11-5, 11-8 og § 11-12

Kommentarer:

Beholdere med spillolje var ikke tilstrekkelig lagret. Det stod lagret utendørs ved driftsbygningen uten merking (§ 11-5). Spilloljetank stod lagret på grusdekke med fare for avrenning til grunn ved eventuelle uhell/lekkasjer. Lagring skal foregå på tett dekke med mulighet for oppsamling av eventuelt søl. Spillolje var innlevert til Statoils bensinstasjon, og det var ikke fylt ut deklarasjonsskjema. Bensinstasjoner/forhandlere skal bare motta spillolje fra privatpersoner.

Andre forhold

Det var tre faste ansatte som var driftsansvarlige ved det kommunale renseanlegget i tillegg til én som var fast ekstrahjelp. Alle hadde mer enn 10 års fartstid ved anlegget.

Det forventes ingen vesentlig økning av utslipp de neste 10 år, og det er ikke planer om endringer ved renseanlegget.